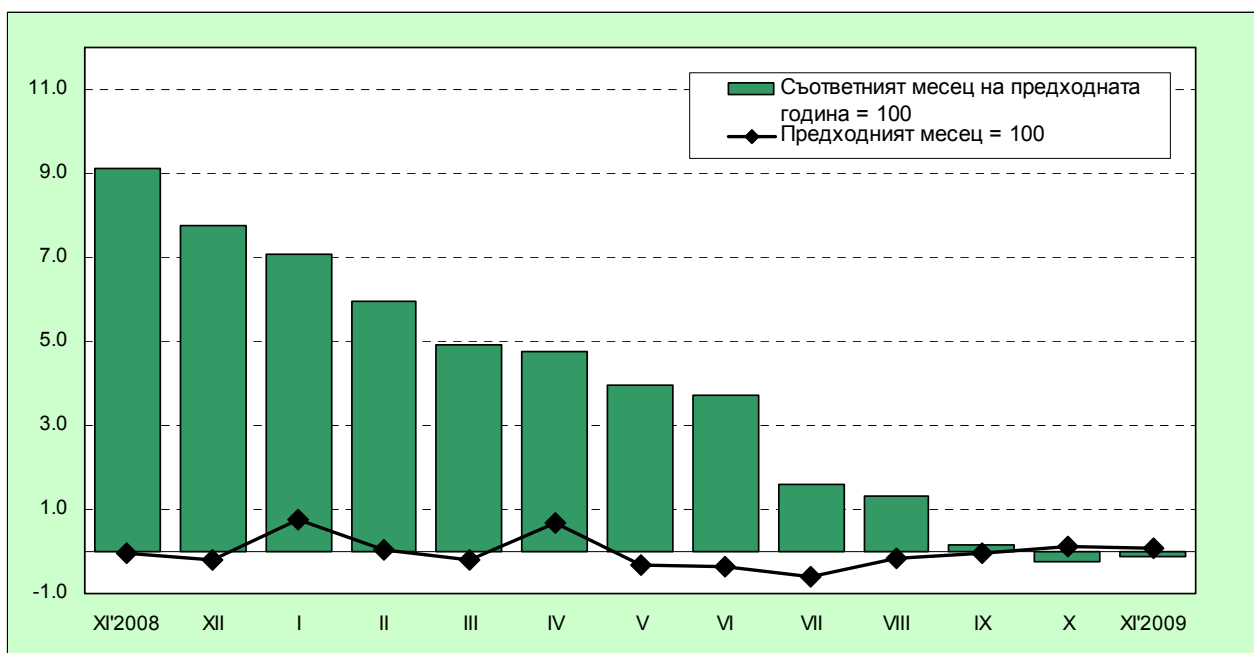

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА НОЕМВРИ 2009 ГОДИНА

Индексът на потребителските цени (ИПЦ) за ноември 2009 г. спрямо октомври 2009 г. е **100.1%**, т.е. месечната инфлация е **0.1%**. Инфлацията от началото на годината (ноември 2009 г. спрямо декември 2008 г.) е **0.1%**, а годишната инфлация за ноември 2009 г. спрямо ноември 2008 г. е **минус 0.1%** (табл. 1).

Средногодишната инфлация за периода декември 2008 - ноември 2009 г. спрямо периода декември 2007 - ноември 2008 г. е **3.3%**.

През ноември 2009 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с **0.3%**;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - цените остават на равнището от миналия месец;
- облекло и обувки - увеличение с **0.2%**;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - намаление с **0.7%**;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома – намаление с **0.3%**;
- здравеопазване - увеличение с **0.4%**;
- транспорт - увеличение с **1.1%**;
- съобщения - цените остават на равнището от миналия месец;
- свободно време, развлечения и културен отдих - увеличение с **0.1%**;
- образование - цените остават на равнището от миналия месец;
- ресторанти и хотели - цените остават на равнището от миналия месец;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с **0.1%**.

През ноември 2009 г. са се увеличили цените на: сладкарски изделия - с 0.2%, месо от едър рогат добитък - с 0.3%, яйца - с 1.9%, кисели млека - с 0.4%, млечни масла - с 1.3%, домати - с 15.3%, краставици - с 33.9%, зрял чесън - с 5.2%, грозде - със 17.1%, газирани напитки - с 5.2%, леща - с 0.5%, пипер-всички видове - с 31.4% и други.

През месеца са се намалили цените на следните хранителни продукти: ориз - с 0.8%, хляб - с 1.0%, брашно и други зърнени продукти - с 0.5%, макаронени изделия - с 0.1%, свинско месо - с 1.4%, птиче месо - с 4.0%, кайма - с 0.3%, риба и рибни продукти - с 0.2%, пресни млека - с 0.4%, растителни масла - с 0.7%, сирене - с 0.3%, цитрусови и южни плодове - с 9.2%, моркови - с 4.5%, ябълки - с 4.7%, зеле - с 12.1%, картофи - с 2.6%, гъби - с 5.3%, захар - с 0.4%, шоколадови изделия - с 0.2%, кафе - всички видове - с 0.4%, минерална вода - с 0.2% и някои други.

В групите на нехранителните стоки и услугите през ноември са се увеличили цените на: обувки - с 0.3%, детско и бебешко облекло - с 0.2%, течни и газообразни горива за битови нужди - съответно с 1.9 и 0.8%, текущ ремонт и поддържане на жилище - с 0.2%, поддръжка и ремонт на ЛТС - с 0.2%, вътрешноселищен обществен транспорт - с 1.2%, бръснаро-фризьорски услуги - с 0.3%, книги - с 1.1%, дизелово гориво - с 2.5%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 3.4 %, автомобилен бензин А95Н - с 2.1%, автомобилен бензин А98Н - с 1.7%, пътнотранспортна застраховка - с 1.0% и някои други.

Намаление е регистрирано при: дамско връшно облекло - с 0.6%, дърва за отопление - с 1.3%, топлоенергия - със 7.4%, бойлери - с 0.4%, стоки и услуги за поддържане на домакинството - с 0.3%, мебели - с 0.3%, автобусен междуселищен транспорт - с 0.3%, хигиенни материали - с 0.2%, телевизионни приемници и антени - с 1.2%, хладилници и фризьори - с 0.8%, перални и съдомиялни машини - с 1.5% и други.

През месеца са увеличени цените на лекарствата и другите фармацевтични продукти - с 0.5%, както и цените на лекарските и стоматологичните услуги - съответно с 0.1% и 0.2%.

Хармонизираният индекс на потребителските цени (ХИПЦ) за ноември 2009 г. спрямо октомври 2009 г. е **100.2%**, т.е. месечната инфлация е **0.2%**. Инфлацията от началото на годината (ноември 2009 г. спрямо декември 2008 г.) е **1.3%**, а годишната инфлация за ноември 2009 г. спрямо ноември 2008 г. е **0.9%** (табл. 2).

Средногодишната инфлация за периода декември 2008 - ноември 2009 г. спрямо периода декември 2007 - ноември 2008 г. е **2.9%**.

Според ХИПЦ през ноември 2009 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - увеличение с **0.3%**;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - цените остават на равнището от миналия месец;
- облекло и обувки - увеличение с **0.2%**;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - намаление с **0.7%**;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - намаление с **0.3%**;
- здравеопазване - увеличение с **0.3%**;
- транспорт - увеличение с **0.9%**;
- съобщения - цените остават на равнището от миналия месец;
- свободно време, развлечение и културен отдих - увеличение с **0.1%**;
- образование - цените остават на равнището от миналия месец;
- ресторанти и хотели - увеличение с **0.1%**;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с **0.3%**.

Индексът на цените за малката по състав кошница за ноември 2009 г. спрямо октомври 2009 г. е **100.1%**, а от началото на годината (ноември 2009 г. спрямо декември 2008 г.) е **96.6%** (табл. 3).

През ноември цените на стоките и услугите от малката кошница за най-бедните 20% домакинства са се променили спрямо октомври, както следва:

- хранителни продукти - увеличение с **0.2%**;
- нехранителни стоки - увеличение с **0.1%**;
- услуги - намаление с **0.2%**.

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени (ИПЦ) е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени (ХИПЦ) е сравнима мярка на инфлацията на страните от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към Евророната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 3$.

Индексът на цените за малката по състав кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социално полезни и жизнено необходими стоки и услуги. Теглатата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% домакинства. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени с **натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерители на **натрупаната инфлация от началото на годината**. В месец декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменението на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Приложения

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за ноември 2009 година

(Проценти)

Потребителски групи	2008 - тегла - %	XI.2009		
		предходният месец = 100	при база XII.2008	съответният месец от предходната година = 100
00 Общо	100.000	100.1	100.1	99.9
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	35.812	100.3	95.6	95.3
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	5.204	100.0	117.9	118.1
03 Облекло и обувки	4.198	100.2	99.6	99.5
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	16.406	99.3	97.9	98.0
05 Жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности, и обичайно поддържане на дома	4.515	99.7	101.3	101.8
06 Здравеопазване	5.789	100.4	105.6	105.9
07 Транспорт	8.529	101.1	103.1	99.1
08 Съобщения	5.393	100.0	99.3	99.1
09 Свободно време, развлечения и културен отдих	4.030	100.1	100.0	103.6
10 Образование	0.435	100.0	108.8	108.8
11 Ресторанти и хотели	5.754	100.0	103.8	104.4
12 Разнообразни стоки и услуги	3.936	100.1	106.4	106.9
Общо				
Хранителни	37.218	100.3	95.8	95.5
Нехранителни	32.224	100.2	104.4	103.5
Обществено хранене	5.328	100.0	104.2	105.0
Услуги	25.230	99.7	100.1	100.6

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за ноември 2009 година

(Проценти)

Потребителски групи	2006 - тегла - %	XI.2009			
		2005 = 100	предходният месец = 100	при база XII.2008	съответният месец от предходната година = 100
00 Общо	1000.000	132.94	100.2	101.3	100.9
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	230.530	134.79	100.3	95.7	95.4
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	43.745	209.51	100.0	116.3	116.6
03 Облекло и обувки	39.083	129.61	100.2	100.3	100.2
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	99.618	128.73	99.3	98.8	99.0
05 Жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома	52.324	116.04	99.7	101.5	101.9
06 Здравеопазване	49.155	126.06	100.3	106.1	106.4
07 Транспорт	185.670	127.10	100.9	102.5	98.8
08 Съобщения	55.537	94.62	100.0	99.0	98.8
09 Свободно време, развлечения и културен отдих	57.542	113.85	100.1	99.8	104.0
10 Образование	10.011	157.91	100.0	109.3	109.3
11 Ресторанти и хотели	137.767	154.57	100.1	103.3	103.8
12 Разнообразни стоки и услуги	39.018	146.93	100.3	109.4	110.2

Таблица 3

**Верижни индекси на цените за малката кошница от 100 социално полезни и
жизнено необходими стоки и услуги на най-нискодоходните 20%
домакинства за ноември 2009 година**

Потребителски групи	2008 - тегла - %	(Проценти)
		XI.2009 предходният месец = 100
Общо	100.000	100.1
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	60.428	100.2
Облекло и обувки	3.037	100.5
Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	19.952	99.6
Жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома	2.198	99.6
Здравеопазване	5.970	100.9
Транспорт	1.777	100.1
Съобщения	2.722	100.0
Свободно време, развлечения и културен отдих	0.581	100.0
Разнообразни стоки и услуги	3.335	100.2
Общо		
Хранителни	60.428	100.2
Нехранителни	19.651	100.1
Услуги	19.921	99.8